

INFORMACJA POKONTROLNA Z KONTROLI NR 1/BBPL/2017

1	Nazwa jednostki kontrolowanej	Stowarzyszenie Gmin RP Euroregionu Sprewa-Nysa-Bóbr
2	Adres jednostki kontrolowanej	ul. Piastowska 18, 66-620 Gubin
3	Nazwa i numer projektu	„Realizacja Funduszu Małych Projektów w Euroregionie Sprewa-Nysa-Bóbr” projekt nr 85013349
4	Termin kontroli	28 listopada – 1 grudnia 2017 roku
5	Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli	Art. 22 ust. 2 pkt 2 lit. b oraz art. 23 ustawy o zasadach realizacji programów operacyjnych polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 217, z późn. zm.) oraz na podstawie § 7 pkt 7 f) umowy o dofinansowanie projektu nr 85013349 z dnia 16.02.2017r.
6	Członkowie zespołu kontrolującego	Aleksandra Wawrzyniak – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Programów Europejskich i Rządowych kierownik zespołu kontrolującego Joanna Nazwalska – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Programów Europejskich i Rządowych członek zespołu kontrolującego
7	Zakres kontroli	Kontrola projektu parasolowego na miejscu w zakresie prawidłowości wdrażania w ramach Programu Współpracy INTERREG VA Brandenburgia-Polska 2014-2020 w obszarach: <ol style="list-style-type: none">1. organizacja i przeprowadzanie naborów mikroprojektów,2. wdrożenie i przeprowadzenie procedury skargowej dotyczącej wyboru mikroprojektów,3. proces podpisywania umów o dofinansowanie mikroprojektów oraz aneksów,4. wsparcie mikrobeneficjentów w realizacji mikroprojektów,5. wykorzystanie i rozliczenie zaliczki,6. zapewnienie prawidłowości i kwalifikowalności wydatków przedstawionych do refundacji lub rozliczenia w ramach projektu parasolowego,7. przekazywanie płatności mikrobeneficjentom,8. odzyskiwanie należności od mikrobeneficjentów,9. wypełnianie obowiązków z zakresu informacji i promocji,10. wypełnienie obowiązków w zakresie przechowywania dokumentów.
8		

INFORMACJE WSTĘPNE

Zgodnie z założeniami Programu Współpracy INTERREG VA Brandenburgia - Polska 2014-2020 ważnym instrumentem współpracy są zarządzane przez polsko-niemieckie Euroregiony Fundusze Małych Projektów (FMP) wdrażane w ramach osi priorytetowej IV „Integracja mieszkańców i współpraca administracji” realizując tym samym założenia celu tematycznego 11 dot. integrowania mieszkańców polsko-niemieckiej granicy. Małe projekty wspierają proces przezwycięzania barier językowych i kulturowych, służą zacieśnianiu istniejących oraz nawiązywaniu nowych polsko-niemieckich kontaktów transgranicznych, które przyczynią się do poprawy wzajemnego zrozumienia oraz stworzenia podstawy do rozwoju stabilnej współpracy.

Projekt parasolowy nr 85013349 pn. „*Realizacja Funduszu Małych Projektów w Euroregionie Sprewa-Nysa-Bóbr*” realizowany jest w oparciu o umowę o dofinansowanie z dnia 16.02.2017r. zawartą pomiędzy Krajem Związkowym Brandenburgia, reprezentowanym przez Ministerstwo Sprawiedliwości, Spraw Europejskich i Ochrony Konsumentów (Instytucja Zarządzająca), reprezentowanym dalej przez Bank Inwestycyjny Kraju Związkowego Brandenburgia, a Partnerem Wiodącym (PW) projektu Stowarzyszeniem Gmin RP Euroregionu Sprewa-Nysa-Bóbr w Gubinie. Projekt wdrażany jest w partnerstwie z niemiecką stroną tj. Euroregionem Spree-Nyße-Bober e.V.

Aneksm do umowy z dnia 03.04.2017r. przyznano na projekt zaliczkę na pokrycie kosztów zarządzania oraz tzw. „szybką refundację” dla podmiotów realizujących projekty w ramach FMP.

Czas realizacji umowy obejmuje okres od 01.02.2016r. do 30.06.2019r., przy czym Partner Wiodący ma obowiązek rozliczyć dofinansowanie do dnia 31.12.2019r. Łączna suma wydatków kwalifikowalnych przypadająca dla PW wynosi 3.084.259,54 euro. Wartość dofinansowania ze środków EFRR zgodnie z budżetem wynosi – 2.621.620,62 euro, co stanowi 85% łącznej sumy przyznanych środków kwalifikowalnych. Z łącznej kwoty środków kwalifikowalnych wydzielono wydatki na realizację Funduszu Małych Projektów w kwocie 2.409.240,45 EUR, pozostałe wydatki stanowią koszty zarządzania projektem.

Stowarzyszenie Gmin RP Euroregionu Sprewa-Nysa-Bóbr, jako PW projektu, w dn. 19.05.2017r. zawarło ze stowarzyszeniem Euroregion Spree-Nyße-Bober e.V. reprezentującym niemiecką stronę Euroregionu *Porozumienie partnerskie* w celu realizacji projektu oraz w celu ustalenia związanych z tym praw i obowiązków partnerów projektu. Przedmiotowe porozumienie obejmuje postanowienia, które zapewniają należyte zarządzanie środkami finansowymi przeznaczonymi na operację, w tym warunki odzyskania nienależnie wypłaconych kwot. PW przyjął na siebie odpowiedzialność za zapewnienie wdrożenia całego projektu oraz zapewnił, by wydatki przedstawione przez oba Euroregiony zostały poniesione na wdrażanie operacji i odpowiadały przedsięwzięciom uzgodnionym między partnerami projektu oraz by były zgodne z dokumentami zatwierdzonymi przez Instytucję Zarządzającą, a także by wydatki przedstawione przez obu partnerów projektu zostały poddane

kontroli z art. 23.

METODOLOGIA PRZEPROWADZENIA KONTROLI

Kontrola zaplanowana została w *Rocznym planie kontroli projektów na miejscu Krajowego Kontrolera – Wojewody Lubuskiego* na IV kwartał 2017 roku.

Czynności kontrolne na miejscu realizacji projektu dotyczyły sprawdzenia faktycznej jego realizacji przez Stowarzyszenie Gmin RP Euroregionu Sprewa-Nysa-Bóbr w okresie od 01.02.2016r. do 30.09.2017r. i zostały przeprowadzone w oparciu o próbę dokumentacji, odnoszącą się do rozliczenia wydatków poniesionych w ramach przedmiotowego projektu i przedstawionych w raportach (raport 1 za okres 01.02.2016-31.03.2017, raport 2 za okres 01.04.2017-30.06.2017, raport 3 za okres 01.07.2017-30.09.2017).

Na podstawie *Wytycznych dla Krajowego Kontrolera w programach Europejskiej Współpracy Terytorialnej 2014-2020* oraz w oparciu o wskazówki przekazane przez Instytucję Koordynatora Krajowego (MR) pismem DWT-IV.7641.7.2016 MM z dnia 09.01.2017r.:

- w celu oceny prawidłowości i kwalifikowalności wydatków przedstawianych do refundacji w ramach projektu parasolowego wskazano następującą próbę dokumentów i małych projektów FMP:

koszty zarządzania: raport 1: listy płac LP 5/2016 za maj 2016, LP 10/2016 za październik 2016, LP 12/2016 za grudzień 2016, raport 2: listy płac LP 4/2017 za kwiecień 2017, raport 3: listy płac LP 8/2017 za sierpień 2017;

mikroprojekty wspólne/mikroprojekty własne Beneficjenta projektu parasolowego: nie dotyczy – nie przedstawiono w raportach takich projektów do rozliczenia;

mikroprojekty jednostronne: projekt numer: 2/16 *Idą święta - Wigilia w Euromieście Gubin-Guben*
Wnioskodawca/ Beneficjent: Gmina Gubin o statusie miejskim.

- w celu weryfikacji procesu naboru, oceny i wyboru do dofinansowania, przeprowadzenia procedury skargowej dot. wyboru oraz procesu przygotowania dokumentacji do podpisywania umów o dofinansowanie wskazano następującą próbę:

Nabór I:

1. Projekt numer: 2/16 *„Idą święta - Wigilia w Euromieście Gubin-Guben”* Wnioskodawca/ Beneficjent: Gmina Gubin o stat. miejskim,
2. Projekt numer: 11/16 *„Z partnerem raźniej”* Wnioskodawca/Beneficjent: Zespół Edukacyjny nr 2 SP 17 w Zielonej Górze,
3. Projekt numer: 33/17 *„Polsko-niemiecka wystawa produktów regionalnych i łążyckich”* Wnioskodawca/ Beneficjent: Fundacja Natura Polska Lubomyśl Żary,
4. Projekt numer: 49/17 *„Przeszłość i terażniejszość na pocztówkach i zdjęciach”* Wnioskodawca/

Beneficjent: Gmina Kargowa,

5. Projekt numer: 66/17 „Dożynki na pograniczu polsko-niemieckim Sieniawa Żarska 2017”
Wnioskodawca/Beneficjent: Gmina Żary,

6. Projekt numer: 86/17 „Spotkanie z Johannesem Keplerem w Żaganiu” Wnioskodawca/Beneficjent:
Gmina Żagań;

Nabór II:

1. Projekt numer: 127/17 „Z przyrodą na TY” Wnioskodawca/Beneficjent: Miejskie Przedszkole nr 3
w Zielonej Górze,

2. Projekt numer: 139/17 „Plener malarsko-fotograficzny EUROMIASTO 2017” Wnioskodawca/
Beneficjent: Gubiński Dom Kultury;

Nabór III:

1. Projekt numer: 165/17 „Przyjaciele” Wnioskodawca/Beneficjent: Szkoła Podstawowa nr 1
w Zielonej Górze,

2. Projekt numer: 170/17 „19 Polsko-Niemiecki Familijny Rajd Rowerowy” Wnioskodawca/
Beneficjent: Gmina Czerwieńsk.

USTALENIA Z KONTROLI

1. ORGANIZACJA I PRZEPROWADZENIE NABORÓW MIKROPROJEKTÓW

Procedury wdrażania Funduszu Małych Projektów zostały w ogólnym zakresie opisane w *Podręczniku beneficjenta Programu Współpracy INTERREG VA Brandenburgia - Polska 2014-2020* w rozdziale VI.1.6. Nabór, wybór małych projektów.

Podstawą wdrażania projektu parasolowego są obok dokumentów obowiązujących w Programie następujące dokumenty dedykowane Funduszowi Małych Projektów:

- *Wytyczne dla Funduszu Małych Projektów (FMP) realizowanego przez Euroregiony Pro Europa Viadrina i Sprewa-Nysa-Bóbr w ramach PW INTERREG VA Brandenburgia-Polska 2014-2020* (na dzień kontroli obowiązywała zatwierdzona wersja z dn. 20.10.2016r.),
- *Instrukcja do wypełniania wniosku w ramach PW INTERREG VA Brandenburgia – Polska*
- *Regulamin pracy Euroregionalnej Komisji Oceniającej Funduszu Małych Projektów w Euroregionie Sprewa-Nysa-Bóbr realizowanego w ramach Programu Współpracy INTERREG VA Brandenburgia-Polska.*

Dokument *Wytyczne dla Funduszu Małych Projektów (FMP)* (...) wraz z załącznikami został zamieszczony na stronie internetowej jednostki kontrolowanej i tym samym upubliczniono informacje dot. celów małych projektu, działań kwalifikowalnych, wysokości dofinansowania, kategorii wydatków kwalifikowalnych etc. oraz obowiązujące procedury tj. procedura składania wniosków, procedura wyboru projektów, kontraktacji, realizacji projektu i jego rozliczenia.

Zgodnie z założeniami nabory mają być organizowane dwa razy do roku. Ze względu na początkową fazę projektu w okresie objętym kontrolą Euroregion zorganizował i przeprowadził trzy nabory

mikroprojektów:

- 1) pierwszy nabór ogłoszony został na stronie internetowej Euroregionu SNB w dniu 28.11.2016r., zakończony 20.01.2017r.
- 2) drugi nabór ogłoszony został na stronie internetowej Euroregionu SNB w dniu 27.02.2017r., zakończony 09.03.2017r.
- 3) trzeci nabór ogłoszony został na stronie internetowej Euroregionu SNB w dniu 04.09.2017r., zakończony 08.09.2017r.

Na podstawie kontroli małych projektów objętych próbą stwierdzono, że nabór wniosków nie następuje w trybie konkursowym. Decyduje kolejność wpływu wniosku. Wnioski składane są w wersji papierowej, bądź elektronicznej i na tej podstawie są rejestrowane w bazie projektów otrzymując swój indywidualny numer. Zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami: *„Datą oficjalnej rejestracji wniosku jest dzień złożenia pierwszej wersji wniosku o dofinansowanie. Niekompletny wniosek może zostać oficjalnie zarejestrowany”*. W oparciu o decyzję Konwentu z dn. 23.02.2017r., począwszy od drugiego naboru, kończą się one w momencie wykorzystania puli środków przeznaczonej na nabór. Nie jest tworzona lista rankingowa projektów. Powoduje to sytuację, że nabory są zamykane bez dochowania terminu.

Rekomendacja: Nabory należy organizować i przeprowadzać tak, aby realizować założenia równego traktowania wnioskodawców i równości szans, poprzez dochowanie wskazanego w ogłoszeniu terminu zakończenia naboru, bez względu na wykorzystanie puli środków przeznaczonej na nabór.

W przypadku małych projektów wskazanych do próby Euroregion zapewnił udokumentowane przeprowadzenie dwustopniowej oceny tj.: oceny formalnej i oceny merytorycznej. Pierwszy stopień oceny (ocena formalna) dokonywany jest jednoosobowo na podstawie 11 kryteriów poprzez udzielenie odpowiedzi tak/nie. W przypadku oceny formalnej kontrolerzy stwierdzili, że lista oceny zawiera więcej kryteriów niż zawarte w *Wytycznych dla FMP* tzn. lista została rozszerzona o pytanie dot. spełniania 3 kryteriów współpracy transgranicznej (wspólne przygotowanie projektu, wspólna realizacja projektu, wspólny personel). Beneficjent wyjaśnił, iż *„Wnioskodawcy informowani byli o tym w trakcie szkoleń, narad i konsultacji. Zmiana ta zostanie zapisana w obecnie nowelizowanej wersji Wytycznych dla Funduszu Małych Projektów”*. Podczas tego etapu oceny wnioskodawcy, na podstawie przedstawionych uwag, mają możliwość kilkukrotnego poprawiania wniosku, wynika to z wewnętrznych ustaleń dotyczących wdrażania Funduszu. Wniosek, który po uzupełnieniach nie spełnia wszystkich kryteriów formalnych jest odrzucany. Pozytywny wynik oceny formalnej, wyrażony w uzyskaniu wszystkich odpowiedzi twierdzących, pozwala na przekazanie wniosku do kolejnego etapu oceny.

Rekomendacja: W celu wprowadzenia mechanizmów kontrolnych zapobiegających powstawaniu nadużyć zasadnym jest wprowadzenie podczas oceny formalnej zasady „dwóch

par oczu”.

Drugi stopień oceny (ocena merytoryczna) dokonywany jest na podstawie 7 kryteriów poprzez przyznanie oceny wg skali: niedostatecznie, zadawalająco, bardzo dobrze. Przedmiotowa skala jest subiektywna, brak jest wskazań jakie czynniki lub kryteria powodują uzyskanie danej oceny. Weryfikacja odbywa się na zasadzie „dwóch par oczu”. Ocena jakości transgranicznej nie jest prowadzona jako osobny stopień oceny. Zgodnie z wyjaśnieniami Euroregionu „efekt transgraniczny projektu badany jest na podstawie trzech kryteriów (wspólne przygotowanie projektu, wspólna realizacja projektu, wspólny personel). Euroregion nie powołał ekspertów do oceny jakości transgranicznej małych projektów. Badania dokonują osoby odpowiedzialne za proces oceny formalnej.

Rekomendacja: Zasadnym jest wprowadzenie transparentnych zasad dotyczących oceny wniosków, które powinny być zawarte i opisane w *Wytocznych dla FMP*, tak aby każdy potencjalny wnioskodawca mógł się z nimi zapoznać.

W toku kontroli stwierdzono, iż osoby przeprowadzające oceny formalne i merytoryczne wniosków nie przedłożyły pisemnych deklaracji o bezstronności i poufności. Ponadto stwierdzono, że oceny małych projektów dokonywały osoby spoza personelu projektu zatrudnione u Beneficjenta na umowę zlecenie. Euroregion wyjaśnił, że w związku z koniecznością szybkiej i sprawnej weryfikacji wniosków, na własne ryzyko zatrudnił osobę na umowę zlecenia.

Po zakończonej procedurze oceny tylko wnioski aplikacyjne, które przeszły pozytywną weryfikację przekazywane są pod obrady Euroregionalnej Komisji Oceniającej (EKO), która na pierwszym posiedzeniu przyjęła Regulamin pracy EKO wraz z terminami posiedzeń na 2017r. Komisja składa się z dziesięciu stałych członków, z czego 6 z prawem głosu i 4 z głosem doradczym. Przebieg i wyniki głosowania nad poszczególnymi małymi projektami dokumentowane są w protokole z posiedzenia EKO. Zgodnie z otrzymanymi wyjaśnieniami członkowie Komisji przed przystąpieniem do oceny wniosków nie składają deklaracji o bezstronności. Za wyjątkiem jednego projektu wszystkie małe projekty zostały ocenione z wynikiem pozytywnym pod względem formalnym i merytorycznym i poddane głosowaniu, w wyniku którego zostały zatwierdzone do realizacji. Zapisy § 5 ust. 3 Regulaminu pracy EKO stanowią, iż „decyzje EKO podejmowane są większością głosów. Głosowanie odbywa się poprzez oddanie głosu „za”, „przeciw” lub wstrzymującego się”.

Rekomendacja: Zaleca się, aby osoby dokonujące czynności związanych z oceną złożonych wniosków oraz wyborem projektów składały pisemne deklaracje o bezstronności i poufności.

Deklaracja powinna być wypełniana przez pracowników biura Euroregionu oraz członków EKO przed rozpoczęciem czynności związanych z oceną i wyborem małych projektów. Realizowane przez Euroregion zadania powinny być wykonywane z dbałością o jakość zawodową, skuteczność, przejrzystość i staranność. Euroregion jako beneficjent odpowiedzialny za realizację FMP (w tym za proces kontraktacji oraz rozliczania małych projektów) powinien zapewnić bezstronność i obiektywizm

przeprowadzanego procesu tak, aby stworzyć przejrzysty i silny przekaz o braku zgody na nadużycia, które mogą pojawiać się w trakcie procesu naboru małych projektów. Wypełnia to priorytety i podejście Unii Europejskiej w przedmiotowej sprawie zawarte m.in. w rozporządzeniu ogólnym 1303/2013 ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (...). Ponadto fakt, iż ocena formalna projektów jest przeprowadzana przez jednego pracownika biura uzasadnia potrzebę podpisywania deklaracji bezstronności.

2. WDROŻENIE I PRZEPROWADZENIE PROCEDURY SKARGOWEJ DOTYCZĄCEJ WYBORU MIKROPROJEKTÓW

Zgodnie z przedstawioną w trakcie kontroli dokumentacją Euroregion uregulował Procedurę skargową w FMP na pierwszym posiedzeniu Euroregionalnej Komisji Oceniającej w dn. 25.01.2017r., w/w procedura stanowi załącznik do Regulaminu EKO. Ponadto wybrana została stała czteroosobowa Komisja Skargowa, składająca się z dwóch przedstawicieli każdego Euroregionu. Jednostka kontrolowana poinformowała, że do dnia rozpoczęcia kontroli nie wpłynęła żadna skarga.

Z puli małych projektów wybranych do próby, tylko jeden wniosek został odrzucony na etapie oceny formalnej ze względu na fakt, iż okres jego realizacji wykraczał poza czasookres przewidziany w naborze. Gmina Żary wnioskodawca projektu 66/17 pn. *Dożynki na pograniczu polsko-niemieckim Sieniawa Żarska 2017* nie wniosła skargi na decyzję Euroregionu. W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż beneficjent w drodze korespondencji mailowej został poinformowany o odrzuceniu wniosku. Przekazana informacja nie zawierała pouczenia o możliwości odwołania się od negatywnej decyzji.

Zalecenie: Zaleca się, aby wnioskodawcy byli informowani w sposób formalny o decyzji odnośnie odrzucenia projektów, a informacja zawierała podstawę odrzucenia wniosku ze wskazaniem na możliwość odwołania się od negatywnej decyzji.

3. PROCES PODPISYWANIA UMÓW O DOFINANSOWANIE MIKROPROJEKTÓW ORAZ ANEKSÓW

Każdorazowo PW informował wnioskodawcę o przyznaniu dofinansowania przez EKO w terminie około dwóch tygodni. Jednocześnie beneficjenci zobligowani byli do podania danych osoby upoważnionej do zawarcia umowy. Umowa o dofinansowanie określa ogólne warunki dla projektu oraz prawa i obowiązki beneficjenta wiodącego. Wniosek o dofinansowanie wraz z załącznikami jest częścią umowy o dofinansowanie i stanowi podstawę dla późniejszej weryfikacji i kontroli w trakcie realizacji. Po przesłaniu niezbędnych dokumentów Euroregion przygotowywał umowę o dofinansowanie w dwóch egzemplarzach. W pierwszej kolejności umowy były sygnowane przez Prezesa Stowarzyszenia oraz Dyrektora Biura Euroregionu SNB, a następnie przekazywane do podpisu beneficjentowi małego projektu. Na dzień kontroli Euroregion zakontraktował środki

w wysokości 1.193.664,13 EUR na realizację 141 projektów.

Euroregion poinformował, że do dnia rozpoczęcia kontroli nie zawarł żadnego aneksu do umowy na finansowanie mikroprojektu.

4. WSPARCIE MIKROBENEFICJENTÓW W REALIZACJI MIKROPROJEKTÓW

Na podstawie zapisów *Wytycznych dla Funduszu Małych Projektów (FMP)(...)* Wnioskodawcy mają możliwość korzystania z doradztwa, wsparcia i szkoleń przy małym projekcie na każdym etapie od pomysłu na projekt po jego rozliczenie końcowe. Przeprowadzenie poszczególnych naborów poprzedzone było szkoleniami kierowanymi do instytucji zainteresowanych możliwościami aplikowania ze środków EFRR w ramach FMP. Euroregion przeprowadził 8 szkoleń: w dn. 13.12.2016r. w Gubinie, 19.12.2016r. w Żarach, 21.12.2016r. w Świebodzinie, 03.01.2017r. w Zielonej Górze, 04.01.2017r. w Babimoście, 05.01.2017r. w Nowej Soli i w Żaganiu oraz 18.01.2017r. we Wschowie. Jednostka kontrolowana przedstawiła dokumentację fotograficzną, zaproszenia oraz listy obecności osób uczestniczących w szkoleniach.

5. WYKORZYSTANIE I ROZLICZENIE ZALICZKI

Euroregion, jako Partner Wiodący, otrzymał zaliczkę na pokrycie kosztów zarządzania oraz tzw. „szybką refundację” dla podmiotów realizujących projekty w ramach FMP. Z całkowitej kwoty zaliczki dla polskiej części projektu przewidziano kwotę 262.100,00 EUR, z czego 183.470,00 EUR na Fundusz Małych Projektów. Na podstawie złożonych wyjaśnień oraz wyciągów bankowych na dzień kontroli Beneficjent przekazał 50% „szybkiej refundacji” dla 46 małych projektów w łącznej wysokości 158.617,22 EUR. Każdorazowo o wypłacie refundacji Euroregion informował wnioskodawcę. Prowadzone na rzecz Euroregionu konto bankowe, na którym znajdują się środki przekazanej zaliczki prowadzone jest w walucie euro i nie generuje odsetek.

W toku kontroli stwierdzono niezgodność wartości kwoty EFRR przedstawionej Kontrolerowi w raporcie z postępu projektu za okres 01/07/2017 - 30/09/2017 w stosunku do zatwierdzonej kwoty kwalifikowalnej i przekazanej tzw. „szybkiej refundacji” dla Beneficjenta małego projektu nr 3/16. Błąd został poprawiony na etapie kontroli administracyjnej raportu.

6. ZAPEWNIENIE PRAWIDŁOWOŚCI I KWALIFIKOWALNOŚCI WYDATKÓW PRZEDSTAWIONYCH DO REFUNDACJI LUB ROZLICZANIA W RAMACH PROJEKTU PARASOLOWEGO

Koszty zarządzania projektem

Na podstawie umowy o dofinansowanie projektu Euroregion na koszty zarządzania projektem otrzymał kwotę 675.019,90 EUR. W ramach tych środków przedstawia wydatki w dwóch kategoriach:

- koszty personelu – rozliczane kosztami rzeczywistymi,
- wydatki administracyjno-biurowe – rozliczane stawką ryczałtową określoną w Programie, tj.

15% kosztów personelu.

Do dnia zakończenia czynności kontrolnych, kontroler z art. 23 zatwierdził trzy częściowe Raporty partnera projektu, w których ujęto wydatki na zarządzanie projektem parasolowym oraz na realizację Funduszu Małych Projektów. W toku kontroli na miejscu przeprowadzono kontrolę na wybranej próbie wydatków.

Zgodnie z zatwierdzonymi wnioskami o dofinansowanie projektów w kategorii koszty osobowe Euroregion założył rozliczanie kosztów personelu po kosztach rzeczywistych w formie przyznanych etatów tj.:

- dyrektor biura (0,75 etatu),
- zespół projektów euroregionalnych (3 x 1 etat),
- zespół finansowo-księgowego (2 x 0,75 etatu),
- asystent dyrektora-tłumacz (0,5 etatu).

Podczas kontroli na miejscu Zespół Kontrolujący otrzymał do wglądu oryginalną dokumentację dotyczącą rozliczanych kosztów osobowych. Przedstawione listy zostały opisane w oparciu o minimalne wymagania programowe, w sposób umożliwiający identyfikację wydatku z projektem i nie wskazują, aby były finansowane z innych źródeł. Na wyciągach bankowych poświadczających płatności nie wskazano kwot przedstawionych do refundacji.

Zalecenie: Zgodnie z zapisami Podręcznika Beneficjenta (rozdz. VIII.10) dokumenty księgowe dotyczące realizacji projektu powinny być tak opisane, aby z opisu jednoznacznie wynikał związek wydatku z projektem w związku z powyższym na wyciągach bankowych poświadczających płatności należy wskazywać kwoty przedstawionych do refundacji składek.

Zgodnie z założeniami projektowymi koszty personelu rozliczane są na podstawie przyznanych etatów w oparciu o umowy o pracę i zakresy obowiązków. W toku kontroli administracyjnej, na podstawie przedstawionej do rozliczenia dokumentacji, Kontroler stwierdził, iż od dnia 01.03.2017r. część przyznanych na realizację FMP etatów przedstawionych zostało do rozliczenia w formie dodatków dla pracowników. Pracownicy otrzymujący dodatki w ramach przedmiotowego projektu jednocześnie w ramach umowy o pracę pełnią inne zadania. Zespół Kontrolujący potwierdził kryteria kwalifikowalności dodatków zawarte w *Podręczniku beneficjenta* VIII.10.1 Koszty personelu punkt 10.1.C.A .

Analiza zapisów Regulaminu wynagradzania obowiązującego u Beneficjenta potwierdziła możliwość przyznawania pracownikom dodatków zadaniowych w związku ze zwiększeniem rozmiaru pracy w ramach obowiązującego zakresu obowiązków. Zakresy czynności pracowników, których wynagrodzenie w projekcie jest rozliczane w formie dodatków mają wskazane jako jedno z zadań inne obowiązki zlecone przez przełożonego. Regulamin wynagradzania w jednostce został wprowadzony Decyzją Konwentu Stowarzyszenia Gmin Rzeczypospolitej Polskiej Euroregionu „Sprewa-Nysa-Bóbr: w Gubinie w dniu 03 czerwca 2009 roku. Wysokość dodatku nie przekracza 40% wynagrodzenia

podstawowego wraz ze składnikami.

Ponadto w toku czynności kontrolnych, w odniesieniu do kosztów osobowych, pojawiły się wątpliwości w zakresie poprawności rozliczania wydatków dot. ogólnej księgowości w projektach. Zapisy *Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 481/2014* wskazują na konieczność ujmowania kosztów ogólnej księgowości – dotyczącej np. obowiązku prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej dla projektu – w ramach kosztów pośrednich (ogólnych) przy zastosowaniu stawki ryczałtowej. Jednocześnie zapisy Podręcznika Beneficjenta wskazują, że wynagrodzenie personelu zapewniającego bieżącą działalność organizacji i w ramach tego wykonującego również działania związane z projektem, np. księgowość instytucji – stanowi koszt pośredni i jest rozliczany w kategorii „wydatki administracyjne i biurowe” w sposób uproszczony wg stawki ryczałtowej w wysokości 15% bezpośrednich kwalifikowalnych kosztów personelu. W celu poprawności interpretacji zapisów dokumentacji Programowej oraz poprawności kwalifikowania wydatków, Kontroler z art. 23 zwrócił się do Instytucji Zarządzającej z prośbą o wydanie opinii w przedmiotowej kwestii. W dniu 16 lutego br. otrzymano odpowiedź, z której wynika, iż w przypadku, gdy beneficjenta łączy z osobą wykonującą czynności księgowe stosunek zatrudnienia bądź zlecenia, mamy do czynienia z kosztami personalnymi rozliczanymi w zależności od wybranej formy, a ich rozliczenie winno nastąpić w oparciu o przyjęte zasady w zakresie rozliczania kosztów osobowych. Wobec powyższego Kontroler przyjmuje wskazaną przez Instytucję Zarządzającą interpretację zapisów rozporządzeń unijnych.

W kontrolowanej jednostce obowiązuje *Decyzja Konwentu Stowarzyszenia Gmin RP Euroregionu Sprewa-Nysa-Bóbr w Gubinie z dn. 25.09.2006r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad prowadzenia rachunkowości, Decyzja Konwentu Stowarzyszenia Gmin RP Euroregionu Sprewa-Nysa-Bóbr w Gubinie z dn. 30.03.2009r. w sprawie aktualizacji w przyjętych zasadach prowadzenia rachunkowości oraz i zakładowego planu kont oraz Decyzja Konwentu Stowarzyszenia Gmin RP Euroregionu Sprewa-Nysa-Bóbr w Gubinie z dn. 15.12.2016r. w sprawie aktualizacji w przyjętych zasadach prowadzenia rachunkowości oraz i zakładowego planu kont.*

Na podstawie przedstawionych w trakcie kontroli materiałów Zespół Kontrolujący potwierdził, że Beneficjent spełnia obowiązek prowadzenia odrębnej ewidencji księgowej dotyczącej kosztów kwalifikowalnych realizowanego projektu. Natomiast na podstawie wewnętrznych regulacji Beneficjent odstąpił od prowadzenia ewidencji dla wydatków rozliczanych ryczałtem.

Beneficjent przedstawił wydruki z Systemu STREAM soft PRESTIŻ lic. 1376 v.3.45.292.50. Dla Programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej wydatki związane z projektem księgowane na następujących kontach:

- 205 – 1 – rozrachunki dla EWT,
- 206 – 1 – rozrachunki z Beneficjentami EWT,
- 207 – 1 – rozrachunki dotacji celowej budżetu dla EWT,
- 404 – 09 – wynagrodzenia FMP,

- 405 – 09 – ZUS FMP.

W toku czynności kontrolnych ustalono, iż wydatki kwalifikowalne poniesione w ramach projektu zostały zapłacone na rachunki wskazane w dokumentach księgowych z rachunków bankowych należących do Beneficjenta.

Do dnia kontroli Partner Wiodący otrzymał refundację poniesionych wydatków w wysokości 269.738,17 EUR. Kontrolujący stwierdzili zgodność kwoty refundacji przekazanej Partnerowi niemieckiemu w wysokości 131.914,63 EUR.

Fundusz Małych Projektów

Zgodnie z zapisami § 7 pkt 5, tiret 6 umowy o dofinansowanie Partner wiodący zapewnia, że *raporty z wnioskami o płatność małych projektów będą weryfikowane analogicznie do postanowień „Wspólnych wytycznych kontroli z art. 23”. Wynikające z nich kryteria weryfikacji należy uwzględnić w „Wytycznych dla FMP” oraz dokumentach wykorzystywanych do weryfikacji po zatwierdzeniu „Wspólnych wytycznych” przez Instytucję Zarządzającą.* Na podstawie § 3 pkt 1 i 2 umowy o dofinansowanie małego projektu Euroregion zobowiązuje beneficjentów do złożenia w terminie 30 dni od zakończenia realizacji projektu raportu wraz z wnioskiem o płatność. Raport składa się z części rzeczowej oraz finansowej. Euroregion weryfikuje każdy raport z realizacji projektów z wykorzystaniem *Listy sprawdzającej do kontroli administracyjnej.*

W przypadku małego projektu nr 2/16 *Idą święta - Wigilia w Euromieście Gubin-Guben* Beneficjent: Gmina Gubin o statusie miejskim wskazanego do próby, w celu zapewnienia prawidłowości i kwalifikowalności wydatków przedstawianych do refundacji w ramach projektu parasolowego, kontrola potwierdziła, iż Euroregion zapewnił udokumentowane przeprowadzenie kontroli kwalifikowalności wydatków poniesionych na realizację małego projektu. Euroregion sprawdza 100% dokumentów dotyczących wydatków poniesionych w ramach projektu. Weryfikacja raportów odbywa się na zasadzie „dwóch par oczu”, co potwierdzone zostało przez złożenie podpisów pracowników odpowiedzialnych za weryfikację na liście sprawdzającej. W przypadku skontrolowanych wydatków nie stwierdzono naruszenia zasad kwalifikowalności.

W okresie objętym kontrolą zarówno Euroregion, jak i Beneficjent małego projektu wskazany do próby, nie dokonywali wydatkowania środków w oparciu o zasadę konkurencyjności ze względu na wysokość zamówień nieprzekraczającą 50 tys. PLN netto oraz nie dokonywali wydatkowania środków w oparciu o ustawę Prawo Zamówień Publicznych ze względu na wysokość zamówień nieprzekraczającą 30 tys. EUR.

7. PRZEKAZYWANIE PŁATNOŚCI MIKROBENEFICJENTOM

Zgodnie z zasadami programowymi wydatki ponoszone przez beneficjentów w ramach projektów są prefinansowane. Następnie na podstawie zweryfikowanych i zatwierdzonych raportów są one refundowane maksymalnie do poziomu 85% wydatków kwalifikowalnych. Jednostka kontrolowana

przekazuje płatności beneficjentom małych projektów na bankowy rachunek walutowy wskazany w *Załączniku nr 1 – zestawienie faktur/ dokumentów o równoważnej wartości dowodowej*.

Ponadto na podstawie scertyfikowanych wydatków i dostępności środków w budżecie państwa, Euroregion występuje do Wojewody z wnioskiem o wypłatę z rezerwy celowej na finansowanie przedsięwzięcia ze środków budżetu państwa tj. wkładu własnego maksymalnie do 5% wartości wydatków kwalifikowalnych. Jednostka kontrolowana przekazuje płatności beneficjentom małych projektów na bankowy rachunek walutowy wskazany w *Załączniku nr 1 – zestawienie faktur/ dokumentów o równoważnej wartości dowodowej*. Na dzień kontroli Euroregion nie wypłacał beneficjentom środków z budżetu państwa.

8. ODZYSKIWANIE NALEŻNOŚCI OD MIKROBENEFICJENTÓW

Regulacje w zakresie odzyskiwania nienależnie wypłaconych kwoty wynikają z zapisów umowy o dofinansowanie projektu parasolowego. Dodatkowo Euroregion uregulował te zagadnienia w zapisach § 4 umowy o dofinansowanie małego projektu, zgodnie z którymi w przypadku stwierdzenia, iż beneficjent małego projektu, który wykorzystał całość bądź część przyznanego dofinansowania w sposób niewłaściwy bądź niezgodny z prawem/ Programem jest zobowiązany do zwrotu tych środków.

W okresie objętym kontrolą nie zaistniała sytuacja powodująca konieczność odzyskania należności od mikrobencjenta.

9. WYPEŁNIENIE OBOWIĄZKÓW Z ZAKRESU INFORMACJI I PROMOCJI

Zgodnie z *Postanowieniami w zakresie informacji i promocji* Euroregion poinformował opinię publiczną o otrzymanej pomocy finansowej UE w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego poprzez zamieszczenie na swojej stronie internetowej informacji dot. projektu. Ponadto w swojej siedzibie umieścił plakat (w formacie A4) z tytułem projektu oraz wsparcia UE i Programu, a na dokumentach wytworzonych w związku z realizacją projektu znajdują się wymagane elementy związane z promocją. W ramach szkoleń prowadzonych dla projektodawców w ramach FMP zapewniono prawidłowe wypełnienie obowiązku informowania o współfinansowaniu ze środków UE w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Zalecenie: Zgodnie ze wskazówkami programowymi dot. wypełniania obowiązków informacyjno-promocyjnych Beneficjent powinien zamieścić w swojej siedzibie plakat w formacie A3.

Fundusz Małych Projektów

Zgodnie z zapisami § 6 pkt 4 c umowy o dofinansowanie Beneficjent małego projektu jest zobowiązany do przestrzegania programowych *Postanowień w zakresie informacji i promocji*. Ponadto kwestie obowiązków informacyjno-promocyjnych zawarte są w *Wytycznych dla Funduszu Małych Projektów (...)*. Na podstawie przedstawionej dokumentacji, wskazanego do próby małego projektu nr 2/16 *Idą*

święta - Wigilia w Euromieście Gubin-Guben Beneficjent: Gmina Gubin o stat. miejskim, kontrola potwierdziła, iż Beneficjent poinformował opinię publiczną o otrzymanej pomocy finansowej UE w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego poprzez zamieszczenie na swojej stronie internetowej oraz w „Wiadomościach Gubińskich” informacji o projekcie, wykonanie ologowanych materiałów promocyjnych (kalendarze, power bank, pen drive) i plakatów.

10. WYPEŁNIENIE OBOWIĄZKÓW W ZAKRESIE PRZCHOWYWANIA DOKUMENTÓW

Dokumentacja dotycząca projektu parasolowego tj. zarówno małych projektów, jak i kosztów zarządzania, przechowywana jest w wersji papierowej i elektronicznej (skany) w siedzibie Stowarzyszenia Gmin RP Euroregionu Sprewa-Nysa-Bóbr w Gubinie przy ul. Piastowskiej 18. Podczas kontroli Euroregion został poinformowany o obowiązku przechowywania oryginalnej dokumentacji związanej z projektem w sposób zapewniający poufność i bezpieczeństwo oraz właściwą ścieżkę audytu.

Fundusz Małych Projektów

Beneficjenci małych projektów, na podstawie zapisów § 5 umowy o dofinansowanie mają obowiązek przechowywania dokumentów w okresie 5 lat od dnia 31 grudnia roku, w którym dokonano płatności na rzecz beneficjenta, a w przypadku stwierdzenia udzielenia w ramach małego projektu pomocy publicznej okres ten zostaje wydłużony do lat 10. O miejscu przechowywania dokumentacji Euroregion jest informowany w raporcie z realizacji projektu.

PODSUMOWENIE USTALEŃ:

Kontroler z art. 23 stwierdził poprawność realizowanych działań przez Beneficjenta projektu parasolowego w obszarach objętych kontrolą, za wyjątkiem wskazanych w punkcie 9 niniejszej Informacji pokontrolnej uchybień.

Dotychczasowa realizacja projektu pozwoliła na osiągnięcie części zaplanowanych wskaźników tj. liczba uczestników łącznie - 1.625 osób, ilość Polaków uczestniczących w projektach FMP (w tym kobiety) - 861 (463), ilość Niemców uczestniczących w projektach FMP (w tym kobiety) - 764 (423), obszary tematyczne (PL) – 5. Osiągnięty stan wskaźników jest adekwatny do poziomu zaawansowania projektu i nie wskazuje na zagrożenie prawidłowości realizacji projektu.

Wskazane w treści informacji pokontrolnej rekomendacje oraz zalecenia mają za zadanie usprawnić funkcjonowanie i wdrażanie Funduszu Małych Projektów w Euroregionie jako jednostce odpowiedzialnej za realizację projektu parasolowego.

Rekomendacja z założenia jest pozytywną opinią na temat stanu rzeczy i stanowi wytyczną która może zostać uwzględniona natomiast zalecenia pokontrolne pozostają wiążące i obowiązują bezterminowo, a ich wdrożenie będzie weryfikowane podczas kolejnej kontroli.

Termin na wdrożenie zaleceń pokontrolnych to 2 miesiące od momentu wydania ostatecznej informacji pokontrolnej.

9	Stwierdzone uchybienia/nieprawidłowości:	
	II. Wdrożenie i przeprowadzenie procedury skargowej dotyczącej wyboru mikroprojektów	1. Brak poinformowania wnioskodawcy o podstawach odrzucenia wniosku o dofinansowanie i brak pouczenia o możliwości odwołania się od negatywnej decyzji.
	VI. Zapewnienie prawidłowości i kwalifikowalności wydatków przedstawionych do refundacji lub rozliczania w ramach projektu parasolowego	2. Na wyciągach bankowych poświadczających płatności nie wskazano kwot przedstawionych do refundacji.
	IX. Wypełnianie obowiązków w zakresie informacji i promocji	3. Beneficjent w swojej siedzibie umieścił plakat promujący projekt w formacie A4.
10	Zalecenia pokontrolne:	
	II. Wdrożenie i przeprowadzenie procedury skargowej dotyczącej wyboru mikroprojektów	1. Zaleca się, aby wnioskodawcy byli w sposób formalny informowani o decyzji odnośnie odrzucenia projektów, a informacja zawierała podstawę odrzucenia wniosku wraz ze wskazaniem na możliwość odwołania się od negatywnej decyzji.
	VI. Zapewnienie prawidłowości i kwalifikowalności wydatków przedstawionych do refundacji lub rozliczania w ramach projektu parasolowego	2. Zgodnie z zapisami Podręcznika Beneficjenta (rozdz. VIII.10) dokumenty księgowe dotyczące realizacji projektu powinny być tak opisane, aby z opisu jednoznacznie wynikał związek wydatku z projektem w związku z powyższym na wyciągach bankowych poświadczających płatności należy wskazywać kwoty przedstawionych do refundacji składek.
	IX. Wypełnianie obowiązków w zakresie informacji i promocji	3. Zaleca się umieszczenie w siedzibie Euroregionu plakatu promującego projekt w formacie A3.
11	Załączniki do informacji pokontrolnej (w tym protokół z oględzin /jeśli dotyczy/)	– lista sprawdzająca; – zdjęcia, kserokopie i skany dokumentów dotyczących kontrolowanych mikroprojektów
12	Podpisy zespołu kontrolującego, w tym kierownika zespołu kontrolującego:	
	<p><i>Aleksandra Wawrzyniak</i> Inspektor Wojewódzki w Oddziale Programów Współpracy Transgranicznej Wydział Programów Europejskich i Rządowych</p> <p><i>Joanna Nazwalska</i> Inspektor Wojewódzki w Oddziale Programów Współpracy Transgranicznej Wydział Programów Europejskich i Rządowych</p>	

	Podpis Dyrektora/Zastępcy Dyrektora lub osoby upoważnionej do podpisywania informacji pokontrolnej u KK oraz miejsce i data
13	<p>z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO Agnieszka Świątek Dyrektor Wydziału Programów Europejskich i Rządowych Gorzów Wlkp., dn. 14.05.2018r.</p>
	Podpis osoby uprawnionej do podejmowania decyzji w jednostce kontrolowanej oraz miejsce i data
14	<p>DYREKTOR BIURA Bożena Buchowicz Gubin, dn. 24.05.2018r.</p>